

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

**GALUTINIS
A6-0325/2006**

9.10.2006

PRANEŠIMAS

dėl ES santykių su Ramiojo vandenyno šalimis – glaudesnės partnerystės strategijos
(2006/2204(INI))

Vystymosi komitetas

Pranešėjas: Nirj Deva

PR_INI

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	3
PROCEDŪRA	11

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl ES santykių su Ramiojo vandenyno šalimis – glaudesnės partnerystės strategijos (2006/0000(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2006 m. gegužės 29 d. Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „ES santykiai su Ramiojo vandenyno šalimis – glaudesnės partnerystės strategija“ (COM(2006)0248),
  - atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl ES Ramiojo vandenyno regiono strategijos, kurias Bendrųjų reikalų taryba priėmė 2006 m. liepos 17 d.,
  - atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Europos bendrijos ir Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalių partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimas)¹,
  - atsižvelgdamas į Kotonu susitarimo 89 straipsnį, kuriame nustatyta, kad būtina priimti nuostatas ir apibrėžti priemones, kuriomis būtų galima padėti AKR salų valstybėms, kovojančioms su gamtiniais ir geografiniais sunkumais ir kitais jų plėtrą stabdančiais sunkumais, ir pagreitinti šį plėtros procesą,
  - atsižvelgdamas į JT tūkstantmečio projektą „Investavimas į plėtrą. Praktinis Tūkstantmečio plėtros tikslų įgyvendinimo planas“,
  - atsižvelgdamas į bendrą Tarybos ir Taryboje susitikusių valstybių narių vyriausybių, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pareiškimą dėl Europos Sąjungos plėtros politikos „Europos konsensusas“²,
  - atsižvelgdamas į deklaraciją dėl paramos veiksmingumo, kurią 2005 m. kovo 2 d. Paryžiuje priėmė už plėtros skatinimą atsakingi išsivysčiusių ir besivystančių šalių ministrai ir daugiašalių ir dvišalių plėtros institucijų vadovai,
  - atsižvelgdamas į savo 2006 m. kovo 23 d. rezoliuciją dėl Ekonominės partnerystės susitarimų poveikio vystymuisi³,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto (A6-0325/2006) pranešimą,
- A. atsižvelgdamas į ankstesnius Europos šalių ir Ramiojo vandenyno regiono šalių santykius,

---

¹ Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno šalių ir Europos Bendrijos ir jos valstybių narių partnerystės susitarimas, pasirašytas 2000 m. birželio 23 d. Kotonu (OL L 317, 2003 12 15, p. 3).

² OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2006)0113.

- B. kadangi dauguma Ramiojo vandenyno salų valstybių dar neilgai nepriklausomos,
- C. kadangi ES vaidmuo šiame regione svarbus dėl jos užjūrio teritorijų: Naujosios Kaledonijos, Prancūzų Polinezijos, Valio ir Futunos (Prancūzija) bei Pitkerno salų (JK),
- D. primindamas, kad judėjimas už nepriklausomą ir nebranduolinį Ramiojo vandenyno regioną (angl. *Nuclear-Free and Independent Pacific Movement*, NFIP) kovoja už tai, kad būtų nutraukti visi branduoliniai bandymai regione ir gerbiamas vietinių žmonių orumas,
- E. kadangi nuo tada, kai pirmosios Ramiojo vandenyno salų šalys 1975 m. prisijungė prie pirmosios Lomės konvencijos, ES yra svarbi paramos šiam regionui teikėja, jam skirianti per 1,8 mlrd. eurų,
- F. atsižvelgdamas į tai, kad 16 Ramiojo vandenyno salų forumui priklausančių šalių priėmė Ramiojo vandenyno planą, kuriuo siekiama sustiprinti regionų bendradarbiavimą ir integraciją ir kuriame dėmesys telkiamas į ekonomikos plėtrą, darnųjį vystymą, gerą valdymą ir saugumo užtikrinimą regionizmo pagrindu bei atveriamą galimybę skatinti ES ir Ramiojo vandenyno regiono santykius,
- G. kadangi Ramiojo vandenyno salų šalys susiduria su dideliais sunkumais, kylančiais dėl greitai augančio gyventojų skaičiaus, kvalifikuotos darbo jėgos stygiaus, lėto ekonomikos plėtros proceso, etninės nesantaikos, socialinių ir ekonominių skirtumų, vadovų klaidų ir pasaulinės ekonomikos tendencijų poveikio, ir tai kelia nerimą, kad regione toliau didės skurdas ir nestabilumas,
- H. kadangi Ramiojo vandenyno regiono gamtos išteklių gausūs, tačiau žemės valdymo sistemos labai sudėtingos, o tai kartais gali trukdyti plėtrai,
- I. kadangi Ramiojo vandenyno AKR valstybės, išskyrus Tongą, kuri yra konstitucinė monarchija, yra įtvirtinusios demokratiją,
  1. džiaugiasi Komisijos ketinimu po 30 metų bendradarbiavimo, inicijuoto 1975 m. pasirašius Lomės konvenciją ir tęsto 2000 m. pagal Kotonu susitarimą, parengti pirmąją ES Ramiojo vandenyno regiono strategiją;
  2. pabrėžia, kad būdama svarbi paramos šiam regionui teikėja ES gali parengti tokią strategiją, kuri padėtų Ramiojo vandenyno salų valstybėms įgyvendinti Tūkstantmečio plėtros tikslus (TPT);
  3. pabrėžia regiono skirtynes ir ragina Komisiją parengti lengvai pritaikomą strategiją siekiant užtikrinti, kad vystymosi parama būtų teikiama atsižvelgiant į nacionalinius ir regioninius prioritetus taip užtikrinant kuo didesnę naudą ir labiau, ir mažiau išsivysčiusiems Ramiojo vandenyno regiono šalims;
  4. pritaria Komisijos nuomonei, kad būtina plėsti politinį dialogą su Ramiojo vandenyno salų forumu, kurio vadovai susitarė pertvarkyti forumą į tarpvyriausybines organizacijas

pagal tarptautinės teisės normas; taip pat pabrėžia, kad plečiant regioninį dialogą būtina atsižvelgti į skurdžiausių regiono šalių poreikius;

5. pabrėžia, kad rengiant bet kokią strategiją būtina tinkamai atsižvelgti į visų, ypač į skurdžiausių, Ramiojo vandenyno salų šalių vystymosi poreikius, siekiant padėti joms įgyvendinti TVT;
6. pripažįsta, kad Ramiojo vandenyno regiono gamtos išteklių, ypač žvejojimo, naudingųjų iškasenų ir medienos, itin gausūs ir kad pagrindiniai daugelio šalių ekonomikos ramsčiai yra žemės ūkis ir turizmas; taigi pabrėžia, kad ekologiniu ir ekonominiu požiūriais darni plėtra turi būti vienas svarbiausių su šiais svarbiais sektoriais susijusių strategijų aspektų; pabrėžia, kad gamtos išteklių naudojimas turi būti naudingas visiems Ramiojo vandenyno salų šalių gyventojams ir padėti mažinti skurdą;
7. pabrėžia gero žvejojimo sektoriaus valdymo reikšmę, mano, kad svarbu neskatinti pernelyg intensyvios ir žalingos žvejojimo metodų ir neleisti aplinkos pavojams naikinti gyvybės jūroje, ypač tunų, kurių išteklių Ramiajame vandenyne bene gausiausi pasaulyje;
8. pritaria regioniniam Ramiojo vandenyno salų šalių požiūriui į tunų gaudymo valdymą jų regione ir skatina ES dėl visų susitarimų dėl tunų tartis su visu regionu, o ne su atskiromis valstybėmis;
9. pripažįsta, kad svarbu taikyti tunų žvejojimo ilgalais lynais regiono šalių išskirtinėse ekonominėse zonose licencijų mokesčius, kurie yra svarbus Ramiojo vandenyno salų valstybių, ypač mažesnes pajamas turinčių šalių, pvz., Kiribačio, Maršalo Salų, Mikronezijos ir Tuvalu, pajamų šaltinis; nerimauja, kad išskirtinėse ekonominėse zonose realiai sugaunamų žuvų kiekis yra nedidelis ir kad dėl to prarandama dalis pajamų;
10. džiaugiasi Komisijos pasiūlymu labiau stengtis skatinti tausiai naudoti žuvų išteklius, remiant regionines stebėjimo, kontrolės ir priežiūros sistemas, ir didinti pajėgumą kovoti su neteisėta, nedeklaruota ir nereglamentuota žvejojimu;
11. rekomenduoja, kad labiau išsivysčiusios Ramiojo vandenyno salų šalys toliau plėtotų vietinio perdirbimo sektorių, sukurdamos daugiau darbo vietų, ir įvertintų galimybę, jog Europos investicijų bankas teiktų lengvatines paskolas mažoms ir vidutinėms įmonėms, priklausančioms Ramiojo vandenyno saloms, kad šios padidintų perdirbimo pajėgumą, siekiant užtikrinti regionui didesnes pajamas; džiaugiasi tuo, kad Ramiojo vandenyno salų forumo žuvininkystės agentūra ėmėsi įvertinti žuvų išteklius ir žvejojimo pajėgumus, ir ragina ten, kur yra didesni pajėgumai, išplėsti vietinį laivyną;
12. ragina Komisiją atlikti neteisėto ir visiškai pramoninio miškų kirtimo ir su tuo susijusios prekybos Ramiojo vandenyno regiono šalyse ekologinio ir socialinio poveikio vertinimą;
13. ragina Komisiją susitelkti ir kuo greičiau įgyvendinti Biologinės įvairovės konvenciją ir su ja susijusius susitarimus, ypač darbo programą saugomose vietovėse, kuri yra veiksminga priemonė siekiant išvengti tolesnio Ramiojo vandenyno regiono miškų ir jūros ekosistemos naikinimo ar situacijos blogėjimo;

14. ragina Komisiją labiau remti ekologiniu ir socialiniu požiūriais atsakingą miškų valdymą ir patikimų sistemų, galinčių padėti Europos vartotojams tinkamai užtikrinti, kad ES parduodami medienos gaminiai būtų pagaminti iš medžių, augančių atsinaujinančiuose miškuose, įgyvendinimą; pabrėžia, kaip svarbu, jog užuot be saiko kirtus miškus pramoniniais tikslais būtų rengiami ekologinės miškininkystės projektai, padėsiantys užtikrinti, kad vietinės bendruomenės gautų pajamų ir būtų mažinamas skurdas;
15. pritaria Konvencijai dėl toli migruojančių žuvų išteklių apsaugos ir valdymo vakarinėje ir centrinėje Ramiojo vandenyno dalyse, kuri 2000 m. rugsėjo mėn. pasirašyta siekiant užtikrinti ilgalaikį tvarų sugavimą tunų žvejybos plotuose, nes ši konvencija rodo, kad Ramiojo vandenyno salų šalys ir tolimąja žvejyba besiverčiančios valstybės bendradarbiauja;
16. pabrėžia, kad reikia daug daugiau investuoti į naudingųjų iškasenų telkinių, kurie yra svarbus užsienio valiutos šaltinis ir labiau, ir mažiau išsivysčiusioms Ramiojo vandenyno salų šalimis, valdymą, siekiant išvengti pernelyg ankstyvo išteklių išsekimo, kaip tai vyko Nauru pastaruosius 50 metų nuolat kasant fosfatus;
17. ragina Komisiją bendradarbiaujant su Ramiojo vandenyno salų šalimis užtikrinti, kad regione veikiančios naftos, kasybos ir dujų bendrovės savo teikiamose metinėse ataskaitose skelbtų visus įvairioms vyriausybėms sumokėtus mokesčius ir rinkliavas;
18. atkreipia dėmesį į turizmo ekonominę svarbą regionui, turint mintyje tai, kad vienas iš vertingiausių dalykų, kuriuos turi Ramiojo vandenyno salos, – idiliška jų aplinka; pabrėžia, kad turizmas regione turi būti skatinamas tuo pat metu didinant vietinių subjektų įtaką turizmo paslaugų valdymui, siekiant užtikrinti turizmo sektoriaus tvarumą ir kuo labiau padidinti vietinei ekonomikai teikiamą naudą;
19. pripažįsta naudą, kurią Ramiojo vandenyno salų ekonomikai davė regionui paslaugas teikiančių pigių skrydžių aviakompanijų sukūrimas, ir ragina šalinti kliūtis, trukdančias vykdyti atviro dangaus politiką, kartu racionaliai vystant oro transportą ir taip siekiant kiek įmanoma sumažinti emisiją ir kitą poveikį aplinkai, atsirandančius dėl išaugusio skrydžių skaičiaus;
20. pabrėžia, kad daugeliu atvejų tik turtingesnės šalys, kurių infrastruktūra labiau išvystyta ir į kurias dažniau skraidinama, kasmet pritraukia daug turistų; pabrėžia, kad šiais atvejais vystymosi parama turi būti toliau skiriama infrastruktūrai finansuoti ir tvariam turizmui skatinti;
21. prašo Komisijos 10-ojo Europos vystymosi fondo lėšomis daugiausia remti tų regiono valstybių švietimo ir profesinio parengimo sistemas, kurių vystymąsi stabdo spragos šioje srityje;
22. pripažįsta, kad regione svarbus žemės ūkis, kuris yra svarbiausias pajamų (įskaitant pajamas iš eksporto) šaltinis, taip pat pragyvenimo ir darbo vietų šaltinis;

23. pabrėžia, kad globalizacija, taip pat tai, kad buvo prarastos lengvatinės sąlygos patekti į ES rinką, jau turi didžiulį ekonominį poveikį regionui, ypač Fidžiui;
24. pabrėžia, kad mažiau išsivysčiusiose šalyse, kuriose iš esmės pragyvenama iš natūrinės žemdirbystės, turėtų būti laipsniškai pereinama nuo maistui vartojamų kultūrų prie pajamas užtikrinančių kultūrų auginimo, siekiant užauginti daugiau eksportui skirtų žemės ūkio produktų; taip pat pabrėžia, kad turėtų būti apsvarstyta galimybė pradėti verstis maisto produktų perdirbimo ir pakavimo paslaugomis;
25. pabrėžia, kad kvalifikuota darbo jėga yra svarbi Ramiojo vandenyno regiono valstybių ekonominio augimo sąlyga, todėl ragina Komisiją remti nacionalines politikos kryptis, kurių tikslas – teikti profesinio mokymo lengvatas, ir kitą specialųjį mokymą, siekiant remti Ramiojo vandenyno regiono valstybių pramonę;
26. pabrėžia, kad svarbi tarpregioninė prekyba su ES, taip pat vykstanti pagal regioninius prekybos susitarimus (pvz., Ramiojo vandenyno salų valstybių prekybos susitarimus (angl. PICTA), siūlomą Ramiojo vandenyno šalių susitarimą dėl glaudesnių ekonominių santykių (angl. PACER) ir ekonominės partnerystės susitarimą (angl. EPA), nes ši prekyba yra priemonė didinti regione ekonominę gerovę;
27. turėdamas omenyje tokių prekybos susitarimų valdymo ir administravimo išlaidas, įskaitant Ramiojo vandenyno salų valstybių ir regioninių organizacijų, pvz., Ramiojo vandenyno regiono forumo sekretoriato, Ramiojo vandenyno strategijos įgyvendinimą, ragina Komisiją teikti atitinkamą finansinę ir techninę paramą, kad tokie susitarimai būtų įgyvendinti laiku ir veiksmingai;
28. pritaria Komisijos vertinimui, kuriame pripažįstama pagrindinių regioninių veikėjų – Australijos, Naujosios Zelandijos, JAV ir Japonijos – svarba, turint mintyje tai, kad šios šalys yra svarbios paramos teikėjos Ramiojo vandenyno šalims ir jų prekybos partnerės; ir kuriame teigiama, kad dvišaliai ES ir minėtųjų šalių santykiai pagerės ES aktyviau dalyvaujant Ramiojo vandenyno regione;
29. pritaria Komisijos vertinimui, kuriame teigiama, kad, glaudžiau koordinuojant pagalbos teikimą su kitais regioniniais partneriais (pvz., Australija ir Naująja Zelandija), pagalba būtų teikiama veiksmingiau;
30. pabrėžia, kad Ramiojo vandenyno regionas svarbus geopolitiniu požiūriu, ir reiškia susirūpinimą, jog dėl valstybių viduje vykstančios konkurencijos parama gali būti prastos kokybės ir susieta su politiniais veiksniais, pakenkiant ilgalaikiam vystymuisi, išteklių pakankamumui ir geram valdymui;
31. ragina Komisiją pripažinti, kad žemės valdymo sistemos, ypač Papua Naujojoje Gvinėjoje, Saliamono Salose, Vanuatu ir Naujojoje Kaledonijoje (Prancūzijos užjūrio teritorija), yra labai sudėtingos ir sudaro realias kliūtis vystymuisi; todėl ragina Komisiją remti šių šalių ir šios teritorijos nacionalines žemės reformos iniciatyvas;
32. ragina Komisiją imtis priemonių, kurios neleistų regione sparčiai plisti ŽIV/AIDS, vis labiau plintančiai tokiose šalyse kaip Papua Naujoji Gvinėja;

33. atkreipia dėmesį į keturias nuo maliarijos nukentėjusias regiono šalis – Papua Naująją Gvinėją, Saliamono Salas, Vanuatu ir Rytų Timorą; ragina Komisiją parengti programas šiai problemai spręsti, užtikrinant tinkamą apsaugą nuo maliarijos, pvz., tiekiant nukentėjusioms šalims nuo maliarinių uodų apsaugančius lovų tinklelius;
34. pabrėžia, jog siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų teikiama veiksmingai, visame Ramiojo vandenyno regione itin svarbu skatinti gerą valdymą ir taip užkirsti kelią korupcijai – vienai iš svarbiausių kliūčių, trukdančių įgyvendinti Tūkstantmečio plėtros tikslus bei pasiekti tvarų vystymąsi; pabrėžia, kad turi būti sukurtos nacionalinės institucijos ir skaidri bei griežta tvarka, siekiant, kad vystymosi parama regione pasiektų tuos, kuriems ji skirta;
35. pritaria Komisijos požiūriui, kad politinis nestabilumas ir konfliktai gali labai pakenkti regiono ekonominiam vystymuisi, visų pirma dėl to, kad būtų prarastos pajamos iš turizmo ir sunaikinta ekonominė infrastruktūra;
36. reikalauja, kad glaudesnė Europos Sąjungos ir Ramiojo vandenyno salų šalių partnerystė būtų susijusi su didesne parama šių valstybių parlamentams, siekiant sustiprinti jų pajėgumą ir jų vaidmenį regioninės politikos stabilumui;
37. atkreipia dėmesį į tai, kad Ramiojo vandenyno salų šalys yra labai pažeidžiamos stichinių nelaimių, kurios labai kenkia jų ekonomikai, požiūriu; todėl pritaria Komisijos raginimui sukurti regioninę pasirengimo nelaimėms programą;
38. pritaria Komisijos požiūriui, kad Ramiojo vandenyno salų valstybės labai suinteresuotos spręsti klimato kaitos problemą, turint mintyje poveikį, kurį regionui gali turėti kylantis jūros lygis; atkreipia dėmesį į 2006–2015 m. Ramiojo vandenyno salų veiksmų, skirtų kovai su klimato kaita, programą, kuri regione padeda remti kovos su klimato kaita pastangas, ir ragina plėsti ES ir Ramiojo vandenyno regiono dialogą, siekiant spręsti klimato kaitos ir su ja susijusias problemas;
39. atkreipia dėmesį į dabartinę padėtį Rytų Timore, kurį 2006 m. gegužės–birželio mėnesiais niokojo smurtas, ir reiškia viltį, kad Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su tarptautine bendruomene, padės Rytų Timoro vadovams spręsti svarbiausias krizę skatinančias problemas, be kita ko, užtikrinti politinį stabilumą, sutaikyti įvairias visuomenės grupes ir naikinti skurdą;
40. džiaugiasi Tarybos išvadomis dėl ES Ramiojo vandenyno regiono strategijos, kurios buvo priimtos 2006 m. liepos 17 d., ir tuo, kad šiose išvadose ypatingas dėmesys skiriamas skurdo naikinimui, Tūkstantmečio plėtros tikslų siekimui, žmoniškųjų išteklių plėtrai ir sveikatos apsaugai; tačiau apgailestauja dėl to, kad Taryba priėmė savo išvadas nelaukdama, kol Europos Parlamentas išreišk savo poziciją;
41. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, ES valstybių narių parlamentams ir vyriausybėms bei Ramiojo vandenyno salų šalių parlamentams ir vyriausybėms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Komisijos 2006 m. parengta strategija bus pirmoji oficiali strategija per daugiau kaip 30 metų trunkančius ES ir Ramiojo vandenyno šalių santykius. Strategija siekiama sustiprinti politinį dialogą, didesnę dėmesį skirti vystomajam bendradarbiavimui ir padidinti skiriamos pagalbos veiksmingumą.

Istoriškai Ramiojo vandenyno regione Europa turėjo didelę įtaką savo kolonijinio valdymo metu ir palaikydama kultūrinius ryšius, taip pat šiuos abu regionus suartino Lomės ir Kotonu susitarimai, kuriuose regionai susiejami politikos, prekybos ir vystomojo bendradarbiavimo pagrindu.

Minėtasis regionas darosi dinamiškesnis ir politiškai, ir ekonomiškai ir prisitaiko prie didėjančios Kinijos galios. Daugelis Ramiojo vandenyno salų yra apdovanotos gamtos ištekliais – mineralais ar įvairių rūšių žuvimis, kitos salos traukia savo idilišku kraštovaizdžiu, tuo skatindamos turizmo mainus.

Ramusis vandenynas sudaro 35 proc. visos planetos paviršiaus. Ramiojo vandenyno salyno, AKR ir Prancūzijos bei Didžiosios Britanijos užjūrio teritorijų geografinė padėtis teikia privalumų žuvininkystės ir turizmo požiūriu, bet ji turi ir neigiamą poveikį šalims ir teritorijoms, nes izoliuojamos dėl tokio didelio atstumo. Pavyzdžiui, Papua Naujoji Gvinėja nuo Samoa salų nutolusi 4 500 km, o nuo Prancūzijos Polinezijos – 8 000 kilometrų. Telekomunikacijų, oro transporto ir infrastruktūros pažanga šiek tiek sumažino atstumo problemas.

Ramiojo vandenyno salos neatsparios stiprioms audroms, o į daugelį salų užklysta galingi ciklonai. Papua Naujojoje Gvinėjoje dažni cunamiai ir vulkanų išsiveržimai, kurie gali padaryti neatitaisomos žalos vystymuisi.

Daugelyje salų nėra politinio stabilumo, pvz., Fidžyje vyko karinis valdžios perversmas, Papua Naujoji Gvinėja išgyvena konfliktus, o šiuo metu vyksta neramumai ir Timore. Nerimą kelia ir ŽIV / AIDS plitimas regione.

Kadangi Ramiojo vandenyno salose yra besivystančios šalys ir kadangi ES joms teikia vieną ketvirtąją visos vystymuisi skirtos paramos, svarbu, kad turėtume nuoseklią santykių su Ramiojo vandenyno šalimis politiką. ES, būdama viena iš didžiausių paramos teikėjų, gali sukurti strategiją, kuri Ramiojo vandenyno saloms padėtų įgyvendinti Tūkstantmečio plėtros tikslus iki 2015 metų.

Tvari plėtra svarbiausiuose sektoriuose

Ramiojo vandenyno regionas garsėja gamtos išteklių gausa, ypač žuvų, mineralų ir miško augalų, todėl žemės ūkis ir turizmas ypač svarbūs šio regiono ekonomikos augimui. Jei ištekliai bus tinkamai valdomi, minėtieji sektoriai turėtų lemti ilgalaikį tvarų regiono augimą. Taigi ypač svarbu, kad kiekviena šiam regionui skirta strategija skatintų aplinką tausojantį ir ekonomiškai tvarų šių sektorių vystymą bei užtikrintų, kad gamtos išteklių

naudojimas duotų naudos Ramiojo vandenyno salyno šalims.

Kuriant regionui skirtas strategijas būtina pripažinti, kad nors Ramiojo vandenyno šalys laikomos besivystančiomis, jos labai skiriasi viena nuo kitos ir politiškai, ir ekonomiškai.

Daugelis Ramiojo vandenyno salų daugiausia eksportuoja žemės ūkio produktus: cukrų, kopra, bananus, kokoso riešutus, palmių aliejų. Vis dėlto kai kuriose iš salų, ypač mažiausiose ir labiausiai atskirtose, žemės ūkio veikla verčiamasi tik tam, kad būtų išgyvenama, užsiauginama maisto ir turima darbo.

Skirtumų tarp salų taip pat esama ir su mineralais susijusioje srityje. Kai kuriose salose dėl prasto išteklių valdymo jie buvo išnaudoti ir dabar juos tenka importuoti, o kitose salose pavyko sėkmingai panaudoti išteklius ir padidinti iš jų gaunama pelną dėl didelių produktų kainų.

Vienas iš uždavinių, su kuriuo susiduria regionas, yra tvarus žuvininkystės valdymas. Ramiojo vandenyno regione ypač gausūs tunų išteklių, čia sugaunama trečdalis viso pasaulio tunų kiekio. Išskirtinės ekonominės zonos laimikis vertinamas 2 milijardais eurų. Dauguma tunų pagaunama žvejojant oficialiuose vandenyse, kai būtina mokėti už licencijas, suteikiančias galimybę žvejoti ekonominėje zonoje, o tai daugeliui salų duoda pelno. Papua Naujoji Gvinėja, Fidžis, Saliamono Salos, Samoa salos, Prancūzijos Polinezija ir Kiribatis pasinaudojo licencijų mokesčiais ir sukūrė vietinę apdorojimo sistemą bei nacionalinį laivyną. Vis dėlto manoma, kad tik viena penktoji tunų laimikio iš tikrųjų apdorojama ekonominėje zonoje.

Turizmui labiau tinka geriau išvystytos salos, turinčios patogesnę geografinę padėtį ir geresnę infrastruktūrą: daugelis salų turi lėktuvų takus, bet, deja, tik maža dalis takų pritaikyta leisti keleiviniams lėktuvams. Dėl šiuo metu salose vykstančių neramumų ir konfliktų, turistų skaičius ypač sumažėjo, todėl būtina pabrėžti demokratijos, tinkamo valdymo svarbą, siekiant užtikrinti minėtų veiksmų stabilumą.

Žinodami apie salų vystymosi netolygumus, kurdami strategijas, skirtas minėtam regionui, turime užtikrinti būtiną lankstumo lygį, nes tai padės užtikrinti, kad vystymuisi skirta parama bus suderinta su nacionaliniais ir regioniniais prioritetais, siekiant maksimalaus poveikio vystymuisi ir daugiau, ir mažiau išsivysčiusioms saloms. Sustiprintas dialogas su Ramiojo vandenyno šalimis ir glaudesnis koordinavimas tarp partnerių regione gali žymiai pagerinti teikiamą paramą ir padaryti ją veiksmingesnę.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	ES ir Ramiojo vandenyno salų santykiai: glaudesnės partnerystės strategija			
Procedūros numeris	2006/2204(INI)			
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	DEVE 7.9.2006			
Nuomonę teikiantis (-ys) komitetas (-ai) Paskelbimo plenariniame posėdyje data	PECH 7.9.2006	ITRE 7.9.2006	ENVI 7.9.2006	INTA 7.9.2006
Nuomonė nepareikšta Nutarimo data	PECH	ITRE 12.9.2006	ENVI 6.9.2006	INTA 11.9.2006
Glaudesnis bendradarbiavimas Paskelbimo plenariniame posėdyje data				
Pranešėjas(-ai) Paskyrimo data	Nirj Deva 21.3.2006			
Pakeistas (-i) pranešėjas (-ai)				
Svarstymas komitete	10.7.2006	28.8.2006		
Priėmimo data	3.10.2006			
Galutinio balsavimo rezultatai	+ 25 - 0 0 0			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Margrete Auken, Alessandro Battilocchio, Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Alexandra Dobolyi, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Maria Martens, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, José Javier Pomés Ruiz, Horst Posdorf, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Anna Záborská, Mauro Zani.			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Milan Gaľa, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker, Anders Wijkman, Gabriele Zimmer.			
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)				
Pateikimo data	9.10.2006			
Pastabos (pateikiamos tik viena kalba)				